

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. c)
Matematică *M_tehnologic*

Varianta 1

Filiera tehnologică: profilul servicii, toate calificările profesionale; profilul resurse, toate calificările profesionale; profilul tehnic, toate calificările profesionale

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

5p	1. Arătați că $\frac{1}{2} : 0,5 - 1 = 0$.
5p	2. Calculați $f(-1) + f(0) + f(1)$, unde $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 + x$.
5p	3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $\sqrt{3x+1} = 5$.
5p	4. Un obiect costă 150 lei. Calculați prețul obiectului după o scumpire cu 30%.
5p	5. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(1,5)$ și $B(3,5)$. Determinați distanța de la punctul A la punctul B .
5p	6. Calculați lungimea laturii AB a triunghiului ABC dreptunghic în A , știind că $AC = 5$ și $m(\angle B) = 45^\circ$.

SoluțiiSubiectul I

$$1. 0,5 = \frac{5}{10} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{1}{2} : \frac{1}{2} - 1 = 1 - 1 = 0$$

$$2. f(-1) = (-1)^2 + (-1) = 1 - 1 = 0$$

$$f(0) = 0^2 + 0 = 0$$

$$f(1) = 1^2 + 1 = 2$$

$$f(-1) + f(0) + f(1) = 0 + 0 + 2 = 2$$

$$3. \text{Condiții de existență } 3x + 1 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq -\frac{1}{3}$$

Pentru rezolvare se ridică la pătrat ambele membri ai ecuației date:

$$(\sqrt{3x+1})^2 = 5^2$$

$$3x + 1 = 25$$

$$3x = 24$$

$$x = 8$$

care verifică ecuația dată.

$$4. \text{Se calculează scumpirea } \frac{30}{100} \cdot 150 = 45 \text{ lei}$$

Prețul final al obiectului este $150 + 45 = 195 \text{ lei}$

$$5. \text{Distanța dintre două puncte în plan se calculează cu formula } AB = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$$

$$AB = \sqrt{(3-1)^2 + (5-5)^2} = \sqrt{4+0} = 2$$

6. $m(B) = m(C) = 45^\circ$ deci triunghiul ABC este dreptunghic isoscel.

$AB = AC = 5$.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră matricele $M = \begin{pmatrix} -2 & 2 \\ -1 & -1 \end{pmatrix}$ și $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.

5p a) Arătați că $\det M = 4$.

5p b) Arătați că $M \cdot M + 3M + 4I_2 = O_2$, unde $O_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.

5p c) Determinați numerele reale a și b astfel încât $M \cdot M \cdot M = aM + bI_2$.

2. Se consideră polinomul $f = X^3 - 5X^2 + 5X - 1$.

5p a) Arătați că $f(1) = 0$.

5p b) Arătați că $f(a) + f(-a) + 2 \leq 0$, pentru orice număr real a .

5p c) Demonstrați că $x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = 15x_1x_2x_3$, unde x_1, x_2 și x_3 sunt rădăcinile polinomului f .

Subiectul 2

$$1.a) \det M = \begin{vmatrix} -2 & 2 \\ -1 & -1 \end{vmatrix} = (-2)(-1) - 2(-1) = 2 + 2 = 4$$

$$b) M \cdot M = \begin{pmatrix} -2 & 2 \\ -1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -2 & 2 \\ -1 & -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & -6 \\ 3 & -1 \end{pmatrix}$$

$$3M = 3 \begin{pmatrix} -2 & 2 \\ -1 & -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -6 & 6 \\ -3 & -3 \end{pmatrix}$$

$$4I_2 = 4 \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 4 & 0 \\ 0 & 4 \end{pmatrix}$$

$$M \cdot M + 3M + 4I_2 = \begin{pmatrix} 2 & -6 \\ 3 & -1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} -6 & 6 \\ -3 & -3 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 4 & 0 \\ 0 & 4 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = O_2$$

$$c) M \cdot M \cdot M = M^2 \cdot M = \begin{pmatrix} 2 & -6 \\ 3 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} -2 & 2 \\ -1 & -1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & 10 \\ -5 & 7 \end{pmatrix}$$

$$aM + bI_2 = a \begin{pmatrix} -2 & 2 \\ -1 & -1 \end{pmatrix} + b \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2a+b & 2a \\ -a & -a+b \end{pmatrix}$$

Rezultă :

$$\begin{pmatrix} -2a+b & 2a \\ -a & -a+b \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 & 10 \\ -5 & 7 \end{pmatrix}$$

Se obțin egalitățile:

$$\begin{cases} -2a + b = 2 \\ 2a = 10 \\ -a = -5 \\ -a + b = 7 \end{cases}$$

In final obținem $a = 5$ și $b = 12$.

$$2.a) f(1) = 1^3 - 5 \cdot 1^2 + 5 \cdot 1 - 1 = 1 - 5 + 5 - 1 = 0$$

$$b) f(a) = a^3 - 5a^2 + 5a - 1$$

$$f(-a) = (-a)^3 - 5(-a)^2 + 5(-a) - 1 = -a^3 - 5a^2 - 5a - 1$$

$$f(a) + f(-a) + 2 = a^3 - 5a^2 + 5a - 1 - a^3 - 5a^2 - 5a - 1 + 2 = -10a^2 \leq 0, \forall a \in R$$

c) Din relațiile lui Viete avem:

$$x_1 + x_2 + x_3 = -\frac{b}{a} = -\frac{-5}{1} = 5$$

$$x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3 = \frac{c}{a} = \frac{5}{1} = 5$$

$$x_1x_2x_3 = -\frac{d}{a} = -\frac{-1}{1} = 1$$

$$x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = (x_1 + x_2 + x_3)^2 - 2(x_1x_2 + x_1x_3 + x_2x_3) = 5^2 - 2 \cdot 5 = 15 = 15 \cdot 1 = 15x_1x_2x_3$$

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2x^3 - 6x + 1$.

5p a) Arătați că $f'(x) = 6(x-1)(x+1)$, $x \in \mathbb{R}$.

5p b) Determinați ecuația tangentei la graficul funcției f în punctul de abscisă $x=1$, situat pe graficul funcției f .

5p c) Demonstrați că $f(2012) + f(2014) \leq f(2013) + f(2015)$.

2. Se consideră funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x^2 - 4$.

5p a) Arătați că $\int_0^1 (f(x) + 4) dx = \frac{1}{3}$.

5p b) Determinați aria suprafeței plane delimitate de graficul funcției $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = \frac{1}{f(x)+5}$, axa Ox și dreptele de ecuații $x=0$ și $x=1$.

5p c) Determinați numărul real a , $a > 1$, pentru care $\int_1^a \frac{f(x)+4}{x} dx = 12$.

Subiectul 3

1.a) $f'(x) = (2x^3 - 6x + 1)' = 2 \cdot 3x^2 - 6 \cdot 1 = 6x^2 - 6x = 6(x^2 - 1) = 6(x-1)(x+1), x \in R$

b) Ecuația tangentei la graficul unei funcții se află cu formula $y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$

$$x_0 = 1$$

$$y - f(1) = f'(1)(x - 1)$$

$$f(1) = 2 \cdot 1^3 - 6 \cdot 1 + 1 = 2 - 6 + 1 = -3$$

$$f'(1) = 0$$

$$y - (-3) = 0(x - 1)$$

Ecuația tangentei este $y = -3$ (dreaptă orizontală).

c) $f'(x) \geq 0, \forall x \in [1, +\infty)$ deci funcția f este crescătoare pe intervalul $[1, +\infty)$.

$$\Rightarrow f(2012) \leq f(2013)$$

$$f(2014) \leq f(2015)$$

Din adunarea celor două inegalități rezultă $f(2012) + f(2014) \leq f(2013) + f(2015)$

2.a) $\int_0^1 (f(x) + 4) dx = \int_0^1 (x^2 - 4 + 4) dx = \int_0^1 x^2 dx = \frac{x^3}{3} \Big|_0^1 = \frac{1^3}{3} - \frac{0^3}{3} = \frac{1}{3}$

b) $g(x) = \frac{1}{f(x)+5} = \frac{1}{x^2+1}, x \in R$

Funcția g este pozitivă pe $\mathbf{R}$.

$$\text{Aria} = \int_0^1 g(x) dx = \int_0^1 \frac{1}{x^2+1} dx = \arctgx \Big|_0^1 = \arctg 1 - \arctg 0 = \frac{\pi}{4} - 0 = \frac{\pi}{4}$$

c) $\int_1^a \frac{f(x)+4}{x} dx = \int_1^a \frac{x^2-4+4}{x} dx = \int_1^a x dx = \frac{x^2}{2} \Big|_1^a = \frac{a^2}{2} - \frac{1}{2} = \frac{a^2-1}{2}$

$$\frac{a^2-1}{2} = 12$$

$$a^2 - 1 = 24$$

$$a^2 = 25$$

Deoarece $a > 1$ rezultă $a = 5$.